

Ein bjartskygdur John Dam:

Fer at byggja 1800 t stóran trolara fyri 100 mill. kr.

Skal fiska svartkjaft og rækjur og annars troyta nýggjar møguleikar á djúpum vatni. John Dam, skipari ivast ikki í, at ótroyttir møguleikar eru á Reykjanesrygginum

Ein av undangongummonnum í feroyskari fiskivinnu, John Dam í Havni, hvur í umbúna at byggja ein 1800 tons stóran trolara. Skipið skal fiska á djúpum vatni eitt nú svartkjaft og skal víðgera veiðina umborð. Átlanin er at byggja trolaran í Noregi. Hann fer at kosta umleið 100 mill. kr. og skal vera klárur til fiskiskap í 1987.

Bjartskygdur

Vit hava tosað við John Dam og spurdu hann, hvussu tað ber til, at hann fer undir slíkt projekt. Hann sigur, at tað altíð hevur ligið sær næst at troyta nýggjar møguleikar, og her visir svartkjafturin seg at vera ein avbera góður møguleiki umframt at veiða annan fisk á djúpum vatni.

Hetta er so ikki bert tómt orð, tí John Dam var millum teir frystu at fiska hemara í New Foundlandi, laks í Grønlandi og rækjur í Grønlandi og við Svalbard.

— Eg skilji ikki, hvi feroingar eru so svartskygdur, tá tað snýr seg um fiskivinnu okkara. Sjálvur havi eg altíð verið bjartskygdur og eri tað framvegis. Eg haldi, at vit eiga nógvar ótroyttar møguleikar í svartkjaftinum og eisini loyvi eg mær at halda, at stórt fiskiríkidømi er á Reykjanesrygginum vestan fyri Føroyar.

John Dam haldur tí, at tað er bert ein spurningur, um vit vilja troyta teir mongu møguleikarnar. Og eins og hann hevur gjørt tað higartil, so ætlan hann at halda fram við tí.

Hann heldur eisini, at Føroyar liggja so stak væl fyri framum øll onnur

lond, tá tað snýr seg um fiskiveiði.

Og tað er við hesum í huga at John Dam nú fer undir ódnartakið at byggja ein 1800 tons stóran trolara.

Ivasamur um framtidina við Svalbard

Men hvi ikki halda seg til rækjurnar við Svalbard, spurdu vit hann?

— Eg eri eitt sindur ivasamur, hvat viðvíkur framtíðini hjá rækjunum við Svalbard. Vit vita, at sjógvurin gerst heitari og meiri æti er í sjónum og hetta hevur so við sær, at toskurin kemur fyri seg. Tað kann so hava óhepnar fylgjur fyri rækjustovnin, nevniliga tær, at stovnurin minskar.

Annars heldur John Dam, at tað stendur hampiliga væl til við rækjustovninum við Svalbard og roknar hann ikki við, at rækjan bráðliga hvørur.

— Men eg haldi tað er rætt at víðka sjónarringin og eisini leita eftir øðrum møguleikum, leggur hann aftrat og visi á, at hóast hann nú fer at byggja eitt nýtt skip, sum serstakliga skal fiska svartkjaft, so vónar hann at kunna varðveita rækjuloyvi, soleiðis at skipið ikki bert verður bundið til eina veiði.

Reykjanesryggurin!

Umframt svartkjaftin so heldur John Dam, at vit feroingar eiga at kunna, hvat er til av fiski á Reykjanesrygginum, ið røkkur úr Íslandssjógv og suður eftir — fyri

stóran part í altjóða sjógvi.

John Dam visir á, at hann mangan hvur siglt á hesi leiðini, serstakliga tá teir hava verið á hemara veiði við New Foundland.

— Eg kann minnst, at vit plagdu at seta loddið frá og har skrivaði óført. Har var yðjandi fult av lívi bæði upp í sjónum og niðari.

John Dam heldur, at vit feroingar eiga at gera fiskiroyndir á hesum stóra økinum, tí her hava bert russar roynt á hesi leið. Teir hava fiskað nokkur túsund tons av smáum kongafiski.

Stórar rækjur

— Eg verði ikki kløkkur, um har finnst stórar rækjur og harumframt annar fiskur so sum hemari, kalvi, kongafiskur o.s.fr., sigur John Dam, sum als ikki dylur fyri, at hetta økið kann fáa stóran týðning fyri feroyska fiskivinnu í framtíðini.

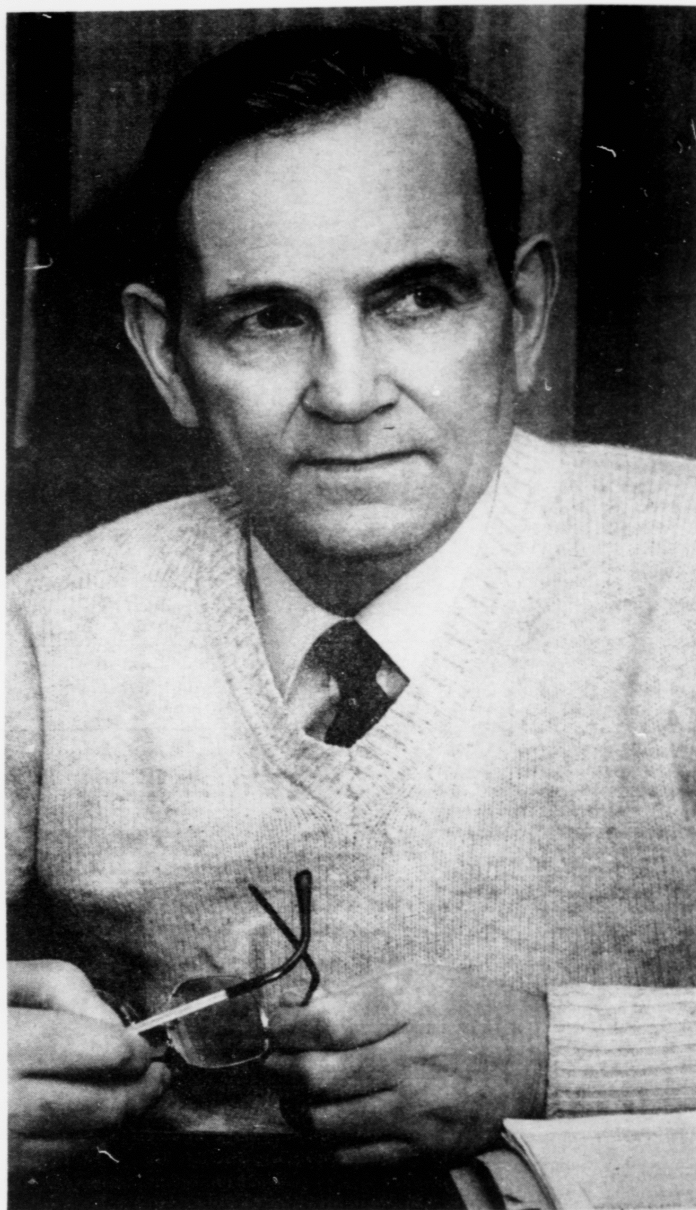
— Men eg haldi tað má vera uppgávan hjá Fiskirannsóknarstovnun at senda eitt skip á leiðina at gera royndir og her liggja vit serliga væl fyri, tí tað tekur bert eini 2 samdøgur at sigla til Reykjanesrygg.

Átlanin er annars, at Magnus Heinason skal gera royndir har í summum.

Hetta fegnast John Dam og bíðar við spennandi eftir úrslitinum. Tað verður eisini avgerandi fyri átlanina at byggja ein nýggjan trolara.

Tørvur á stórum skipum

John Dam heldur, at okk-

John Dam, skipari og reiðari, var ein tann fyrsti at fiska hemara í New Foundlandi laks í Grønlandi og rækjur í Grønlandi og við Svalbard — nú tekur hann enn eitt ódnartakið við at byggja 1800 tons stóran bát, og hann er bjartskygdur

um tørvur stór skip til at troyta teir nýggju møguleikarnar so sum svartkjaftin.

— Eg vil halda, at vit skulu hava eini 10 nýggj skip, hevtin av teimum stór skip, sum kunnu taka millum 1600 og 1800 tons.

Um 5 ár kanska eiga vit ein slíkan flota og hann verður ein tann effektivasti og besti í heiminum, heldur John Dam fyri, og leggur aftrat: — Tá verða vit kanska førir fyri at byrja at minka um úttanlandsskuld okkara.

— Nú heldur onkur kanska, at hetta bert eru stór orð, sum einki hava við veruleikan at gera. At so ikki er, visa tær útrokningar, sum vit longu hava gjørt í samband við nýggja skipið.

John Dam sigur, at hesar útrokningar byggja

á tað tilfar, sum feroingar hava fingið um russisku svartkjaftaveiðina.

15000 tons fyri at tað skal ganga

Fyri at svara hvørjum sít skal slíkt skip fyri 100 mill. kr. fiska fyri millum 40 og 50 mill. kr. um árið, og tað heldur John Dam ikki ver anakran trupuleika — tó er treytin tann, at teir kunnu framleiða alla vøruna umborð og tað skal vera bæði flak, fars og surimi.

Tað vil so siga, at fáa teir bert tveir túrar, ialt 3600 tons av lidnari vøru, sum svarar til 15.000 tons av ráveru, so hava teir longu tað, sum skal til, fyri at skipið kann bera seg.

Verða hesi tølini so

sammett við fiskiskapin hjá Gullfinni í fjør, so verður myndin rættiliga góð. Gullfinnur fiskaði 25.000 tons eftir bert hálvum ári. Hevði Gullfinnur tá verið útgjæddur soleiðis sum nýggja skipið hjá John Dam nú skal gera út, so hevði hann kunnað fingið eini 5400 tons av lidnari vøru og hevði tað givið omanfyri 60 milliónir.

Nú er tað so, at fiskiskapurin kann vera misjavnur, men kortini heldur John Dam, at tølini frá bæði russum og tey frá Gullfinni visa, at hevur tú eitt stórt skip, sum helst hevur munandi størri maskinorku enn tey russisku, og sum kann víðgera allan fiskin umborð — bæði til flak, fars og surimi, so er einki til hindurs fyri at fáa eitt tilíkt skip